

Ministereren for forskning, innovation og videregående uddannelser

Folketingets Udvalg for Forskning, Innovation og Videregående
Uddannelser
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Hermed fremsendes til orientering kopi af grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg vedrørende Kommissionens meddelelse "Det europæiske forskningsrum: et styrket partnerskab om videnskabelig topkvalitet og vækst".

Med venlig hilsen

Morten Østergaard

19. september 2012

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser
Slotsholmsgade 10,
Postboks 2135
1015 København K
Telefon 3392 9700
Telefax 3332 3501
E-post fivu@fivu.dk
Netsted www.fivu.dk
CVR-nr. 1680 5408

Reg.nr. 12/092782-04
Side 1/1

Modtager(e):

Folketingets Europaudvalg

Kopi:

Folketingets Udvalg for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelse

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget – Det europæiske forskningsrum: et styrket partnerskab om videnskabelig topkvalitet og vækst

KOM (2012) 392 endelig

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

1. Resumé

For at sikre realiseringen af det europæiske forskningsrum (ERA) i 2014 har Kommissionen identificeret fem hovedindsatsområder, hvor der er et særligt behov for fremskridt: øget effektivitet i nationale forskningssystemer, forbedret samarbejde og konkurrence på tværs af landegrænser, et mere åbent arbejdsmarked for forskere, ligestilling mellem mænd og kvinder og optimal formidling og overførsel af videnskabelig information. Realiseringen af ERA skal ske gennem styrkede partnerskaber mellem Kommissionen, medlemslandene og relevante paraplyorganisationer. Kommissionen vil udvikle en monitoreringsmekanisme, som skal måle fremskridt i implementeringen af ERA.

Side 2/2

2. Baggrund

EU, medlemslandene og interessenter har siden 2000 arbejdet for at realisere det europæiske forskningsrum (European Research Area – ERA) gennem flere forskellige initiativer. Fremskridtene har dog ifølge Kommissionen været varierende for de forskellige ERA-dimensioner og for de forskellige medlemslande.

Kommissionen fik med Lissabon-traktaten hjemmel til at fastsætte de nødvendige foranstaltninger til at sikre realiseringen af det europæiske forskningsrum. Realiseringen af ERA blev gentaget i Europa-2020 flagskibsinitiativet Innovation i EU fra oktober 2010, hvori der står, at fristen for realiseringen af det europæiske forskningsrum bør fastsættes til 2014. Denne målsætning er blevet bakket op af de europæiske stats- og regeringschefer i Det Europæiske Råds konklusioner af februar 2011 og marts 2012.

Kommissionen lancerede i efteråret 2011 en bred høring blandt interessenter, medlemsstaterne mv. for at få identificeret og defineret de resterende barrierer for realiseringen af ERA. Kommissionen har som opfølgning herpå vedtaget meddelelse om realiseringen af det europæiske forskningsrum den 17. juli 2012.

3. Formål og indhold

Med meddelelsen ”Det europæiske forskningsrum: et styrket partnerskab om videnskabelig topkvalitet og vækst” ønsker Kommissionen at sikre en realisering af den såkaldte femte frihed, som betyder fri bevægelighed for forskere og videnskabelig viden.

I meddelelsen fokuseres på fem hovedindsatsområder, hvor der fra Kommissionens side ses et særligt behov for fremskridt:

- 1) Øget effektivitet i nationale forskningssystemer, herunder sikre, at tildeling af midler sker på baggrund af åbne opslag og evaluering af uafhængige nationale og internationale eksperter.
- 2) Forbedret samarbejde og konkurrence på tværs af landegrænser, herunder etablering og effektiv drift af vigtige forskningsinfrastrukturer, definerende af fælles prioriteter, implementering af fælles forskningsdagsordener og implementering og finansiering af projekter i fællesskab.
- 3) Et mere åbent arbejdsmarked for forskere herunder sikre transparent og åben rekruttering, give ikke-nationale og ikke-herboende adgang til nationale bevillinger, sikre at forskere kan tage deres bevilling med til et andet land, øge mobilitet mellem universiteter og virksomheder, sikre gode karrieremuligheder for forskere og fjerne barrierer for social sikkerhed.
- 4) Ligestilling mellem mænd og kvinder og integrering af ligestillingsaspektet i organisationer, som gennemfører og udvælger forskningsprojekter.
- 5) Optimal formidling og overførsel af videnskabelig information samt bredere og hurtigere adgang til videnskabelige publikationer og data.

For hvert af de fem indsatsområder er der identificeret konkrete foranstaltninger, som skal adresseres henholdsvis af medlemsstaterne, relevante universitets- og forskningsorganisationer og Kommissionen.

ERA-dimensionen om internationalt forskningssamarbejde vil blive adresseret senere i 2012.

Vilkår for succes

Fremskridt i realiseringen af ERA bygger på styrkede partnerskaber mellem Kommissionen, medlemslandene og relevante paraplyorganisationer. Medlemslandene skal gennemføre de nødvendige nationale reformer for at realisere ERA og bidrage til monitorering.

Relevante europæiske paraplyorganisationer inden for videregående uddannelse, forskning og innovation inviteres til at underskrive en fælles erklæring og individuelle samarbejdsaftaler om deres vilje til at arbejde for realiseringen af ERA. Kommissionen vil støtte medlemslandene og paraplyorganisationerne og sikre, at Horisont 2020 bidrager til at realisere ERA fra 2014.

Kommissionen vil udvikle en monitoreringsmekanisme (ERA monitoring mechanism (EMM)) baseret på indikatorer for alle indsatsområder, som skal moni-

torere fremskridt i implementeringen af ERA. Fra 2014 vil en vurdering af fremskridtene blive leveret til Rådet og Parlamentet.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal ikke høres.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret

Meddelelsen har ikke konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Meddelelsen har ikke konsekvenser.

8. Høring

Ikke relevant.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Det forventes, at medlemslandene vil forholde sig positivt til Kommissionens meddelelse.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter, at der arbejdes for en realisering af det europæiske forskningsrum. Regeringen finder, at de fem udvalgte prioritetsområder er relevante for at sikre, at der skabes et reelt indre marked for viden, forskning og innovation.

11. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt for Folketingets Europaudvalg.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Side 4/4